

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 795/06
19.09.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Vesne Popović, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "fakultet BB", radi poništaja otkaza ugovora o radu, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž1. br. 2729/04 od 21.12.2005. godine, u sednici održanoj 19.09.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž1. br. 2729/04 od 21.12.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P1. 601/02 od 06.02.2004. godine odbijen je tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se poništi otkaz ugovora o radu br. 02-833/9 od 09.10.2000. godine v.d. dekana tuženog kojim je tužiocu otkazan ugovor o radu br. 02-655/114 od 15.07.1998. godine sa 20.10.2000. godine, kao i odluka v.d. dekana tuženog br. 867/2 od 03.11.2000. godine kojom je odbijen prigovor tužioca, kao i zahtev da mu se naknade troškovi spora.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž1. br. 2729/04 od 21.12.2005. godine, stavom prvim izreke prvostepena presuda je preinačena tako što je tužbeni zahtev usvojen i poništen otkaz ugovora o radu od 09.10.2000. godine, kao i odluka v.d. dekana tuženog kojom je odbijen prigovor tužioca. Drugim stavom izreke tuženi je obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka od 55.800,00 dinara.

Protiv pravnosnažne presude donete u drugom stepenu, tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. Zakona o parničnom postupku, koji je važio u vreme donošenja prvostepene presude, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U postupku nema bitne povrede na koju ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac je bio u radnom odnosu kod tuženog od 10.03.1961. godine na radnom mestu redovnog profesora, a u toku školske 1999/2000 godine napunio je 65 godina života, odnosno ispunio uslov za odlazak u penziju. Zbog potrebe izvođenja nastave i ispita, kao i započetih projekata, odlukom dekana tuženog VV br. 02-652/1 od 27.07.2000. godine tužiocu je produžen radni odnos do 67 godine života, a na osnovu ove odluke zaključio je i ugovor o radu 06.09.2000. godine sa svim pravima i obavezama iz radnog odnosa predviđeni zakonom i kolektivnim ugovorom, o čemu je postojala i saglasnost svih katedri fakulteta "BB". Odlukom naučno-nastavnog veća br. 815/1 od 12.10.2000. godine formirana je Privremena uprava fakulteta "BB", postavljen je od iste uprave v.d. dekan tuženog, profesor GG, koji je rešenjem br. 02/833/9 od 19.10.2000. godine tužiocu otkazao ugovor o radu sa sledećim danom, a zbog ispunjenosti uslova za penziju. Žalba ili prigovor na ovu odluku odbijeni su odlukom istog v.d. dekana od 03.11.2000. godine. Rešenjem Vlade Republike Srbije, koja je osnivač tuženog, a od 24.06.1998. godine za dekana tuženog imenovan je prof. VV. Po isteku njegovog mandata od 2 godine, a sve do imenovanja novog dekana, pa i u vreme donošenja osporenih odluka, postojao je „pravni vakum“, u kome je fakultet ispred pomenute Privremene uprave predstavljao prof. GG, koji je i doneo osporenu odluku. Inače, rešenjem Vlade Republike Srbije od 03.10.2000. godine za dekana fakulteta "BB", ovde tuženog imenovan je prof. DD i ovo rešenje je objavljeno u „Službenom glasniku RS“, br. 34 od 09.10.2000. godine. Prema utvrđenju prvostepenog suda pomenuti profesor ovu dužnost nikada nije preuzeo, pa je rešenjem Vlade Republike Srbije od 20.02.2001. godine, razrešen ove dužnosti i za dekana tuženog istog dana imenovana je prof. ĐĐ. Oba rešenja su objavljena u „Službenom glasniku RS“, br. 48/01.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nalazeći da u momentu donošenja odluke o produženju radnog odnosa tužiocu i zaključenja ugovora o radu, prof. VV nije bio ovlašćen za njihovo donošenje, jer mu je mandat prestao 24.06.2000. godine, a da osporene odluke v.d. dekana GG predstavljaju samo odluke deklatornog karaktera kojima se utvrđuje da su nastupile okolnosti za prestanak radnog odnosa tužiocu po sili zakona, prvostepeni sud je tužbeni zahtev tužioca odbio kao neosnovan.

Drugostepeni sud je preinačio ovaku odluku prvostepenog suda, usvajajući tužbeni zahtev, ocenjujući na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja da je prof. VV sve do imenovanja novog dekana fakulteta BB faktički vršio funkciju v.d. dekana, pa je samim tim u skladu sa potrebama tuženoga, bio ovlašćen da donosi odluke, pa i odluku o

produženju radnog odnosa tužiocu, sa kojom su se saglasili sve katedre na fakultetu BB. Naknadno formiranje Privremene uprave fakulteta i imenovanje v.d. dekana ne utiču na zakonitost odluke koje su donete od strane dekana koji je imenovan u zakonitom postupku od strane Vlade RS.

Ocenjujući navode revizije kojima se ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava, Vrhovni sud je našao da nisu osnovani, iz sledećih razloga:

Odredbom člana 11. stav 3. Zakona o univerzitetu RS („Službeni glasnik RS“, br. 20/98), koji je važio u spornom periodu, propisano je da su organi fakulteta, dekan, upravni odbor i nadzorni odbor, a odredbom člana 97. istog Zakona da o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima nastavnika, saradnika i drugih zaposlenih na univerzitetu, odnosno fakultetu, odlučuje rektor, odnosno dekan. Dekana fakulteta u skladu sa odredbom člana 123. Zakona imenuje i razrešava osnivač, a dekana fakulteta čiji je osnivač republika, kao u konkretnom slučaju, imenuje i razrešava Vlada. Dekan fakulteta imenuje se na period od 2 godine iz reda profesora fakulteta, a na dužnost stupa na osnovu akta o imenovanju.

Saglasno navedenim odredbama Zakona, organ koji je bio ovlašćen da donese odluku o otkazu ugovora o radu tužiocu je dekan fakulteta imenovan od strane Vlade RS, ili v.d. dekan, koji je morao biti postavljen, odnosno imenovan na isti način kao i dekan. Zakon o univerzitetu ne poznaje i ne predviđa mogućnost obavljanja poslova iz nadležnosti dekana od strane vršioca dužnosti, ali se i ta mogućnost može prihvati s obzirom da je dekan poslovodni organ fakulteta i da ima prava i dužnosti direktora preduzeća (član 122. Zakona). U vreme donošenja odluke o otkazu ugovora o radu za dekana tuženog fakulteta imenovan je profesor DD, tako da u tom smislu nije postojao „pravni vakum“, kako to pogrešno zaključuju sudovi. Ukoliko on tu dužnost nije faktički obavljao to nije mogao činiti ni prof. GG, koji je od strane Privremene uprave fakulteta određen da od 12.10.2000. godine zastupa ovaj fakultet. Zakon o univerzitetu ne poznaje Privremenu upravu, kao organ fakulteta, niti ovlašćuje bilo koji organ fakulteta da postavlja i određuje vršioca dužnosti dekana fakulteta, koje može jedino postaviti ili imenovati osnivač. Dakle, ono što je relevantno za ocenu zakonitosti osporenih odluka je pre svega okolnost da li su te odluke donete od strane nadležnog organa. S obzirom na napred navedene činjenice i odredbe tada važećeg Zakona o univerzitetu, očigledno je da su te odluke donete od strane lica koje za to nije ovlašćeno, zbog čega su te odluke i nezakonite. One nisu deklatorne prirode, kako to pogrešno zaključuje prvostepeni sud, jer je tužilac na osnovu odluke kojom mu je produžen radni odnos do navršene 67 godine života, sa tuženim zaključio ugovor o radu pod istim uslovima. Takva mogućnost predviđena je članom 99. stav 3. Zakona o univerzitetu, tako da odluka kojom se otkazuje tako zaključen ugovor o radu, pre ispunjenja uslova navedenih u ugovoru o radu, nije deklatorne prirode, jer radni odnos tužiocu nije prestao po sili zakona, već odlukom čija je zakonitost ocenjena po zahtevu tužioca u ovoj parnici. Suprotno navodima revizije, okolnost da je odluku o produženju radnog odnosa tužioca doneo i ugovor o radu zaključio prof. VV, po isteku mandata na mestu dekana, u situaciji kada je osporene odluke kojima je tužiocu otkazan ugovor o radu doneo neovlašćeni organ, nije od značaja. Ovo iz razloga što je tužiocu mogao biti otkazan ugovor o radu samo pod uslovima i postupku propisanim zakonom, što je u konkretnom slučaju izostalo.

Na osnovu člana 393. ZPP-a odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća – sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice,

Mirjana Vojvodić

st